

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра гуманітарної освіти**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

освітньо-професійна програма «Маркетинг»
спеціальність 075 «Маркетинг»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Електронна пошта

begej@i.ua

Телефон

+38 0676767976

Професор кафедри гуманітарної освіти Львівського національного університету природокористування, д. політ. н., доцент кафедри суспільних наук. Читає курси: «Філософія», «Історія політичних та правових вчень». Коло наукових інтересів – історія та теорія політичних і правових вчень, української «лівиці», конституційного процесу, міжнародних відносин; персоналії, лідери. Стаж науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти – 24 роки.

Відмінник освіти України. Нагороджений грамотою Міністерства освіти і науки України. Член Національної спілки журналістів України. Нагороджений почесним знаком Національної спілки журналістів України («Золоте перо»). Дійсний член-засновник Українського філософсько-економічного наукового товариства. Член-кореспондент Української академії політичних наук.

Автор близько 200 публікацій, з них понад 100 наукових і навчально-методичного характеру, зокрема: 2 із них відображені у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science, 11 монографічних видань, 7 посібників/підручників.

Галузь знань: 07. «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 075 «Маркетинг»

Освітньо-професійна програма «Маркетинг»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Кількість кредитів – 4

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Мова викладання: українська

Опис дисципліни

Філософія є однією з базових дисциплін у соціально-гуманітарній підготовці студентів вищих навчальних закладів України. Її вивчення дозволяє студентам – майбутнім фахівцям і представникам суспільної еліти – оволодіти знаннями та навиками теоретичного осмислення визначальних аспектів і закономірностей життєдіяльності людини у відношеннях до природи, суспільства, історії, економіки, науки, техніки, досягнути найбільш загальні основи буття світу та людини, свідомості, пізнання, цінностей, глобальних проблем сучасної епохи. Філософія покликана надати людині базові орієнтири життєвого самовизначення, окреслюючи та досліджуючи різноманітні сфери реальності. Філософія дозволяє людині ствердитися в світі як високоморальній, емоційно чуйній, толерантній, відкритій до діалогу, розумній істоті. Філософія виступає загалом як теоретична форма світогляду; форма узагальненого знання; наука про найбільш загальні закони розвитку природи, суспільства, людського пізнання; як наука всіх наук; наука про найбільш важливі правила і закони людського мислення і пізнання; всезагальна методологія буд-якого пізнання, зокрема, наукового; наставниця життя, вчення про шляхи людського духовного розвитку, самовдосконалення, фундаментальні особливості людського буття, становлення власне людини.

Програма дисципліни «Філософія» відноситься до дисциплін загальноосвітньої підготовки та складена відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво та торгівля» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: освітня компонента «Філософія» є складовою частиною циклу загальноосвітньої підготовки для здобувачів освітньо-професійної програми «Маркетинг» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вивчення дисципліни передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – «Історія України» «Правознавство», «Іноземна мова», «Українська мова за професійним спрямуванням».

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Предметом навчальної дисципліни є: найбільш загальні засади суцього (буття — небуття, простір — час, причинність, сенс людського існування, істина, добро, свобода тощо), з яких «конструюється» світ. При цьому філософія намагається звести всі ці різноманітні загальності до одного принципу — Бога, матерії тощо, пояснювати їх, виходячи із цього принципу. Філософія передбачає здатність підноситись до всезагального. Вона є певною настановою на всезагальне. Філософія є система фундаментальних історично змінюваних ідей, які теоретично пояснюють ставлення людини до світу в його цілісності та орієнтують людей в їх соціальних діях.

Метою викладання навчальної дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти у напрямку розв'язання задач ефективної діяльності в вітчизняному суспільстві та державі, котрі вимагають вивчення та розуміння засад, форм та методів функціонування різних суспільних інститутів і процесів (державна, право, культура, релігія, церква, наука, освіта, економіка, національна та громадянська свідомість, міжнародні відносини, інформація, знання, особистість тощо) у їх нерозривному зв'язку з природними процесами.

Основними завданнями освітньої компоненти «Філософія» є формування у студентської молоді знань та уявлень про формування україноцентричної свідомості, національно-державницького світогляду, навиків критичного осмислення наявних знань та інформації, вміння співставляти різні підходи до вирішення тих чи інших проблем особистого

та суспільного життя й діяльності, вироблення навиків понятійно-категоріального осмислення дійсності і на основі цього пропонувати власну життєву позицію щодо різних питань і проблем.

Структура курсу

Години аудиторних занять (лек./ семінар.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Філософія як загальносвітоглядна галузь знань.	Знати засади та механізми виникнення формування філософського знання, його структуру та функції. Розуміти сутність світогляду, різних його історичних типів та механізми взаємодії між ними, основні типи виявів відношення людини до світу.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
2/2	Філософії Давнього Світу	Знати специфіку виникнення, піднесення та занепаду філософських систем Стародавнього Сходу та античності. Вміти пояснити механізми функціонування цих філософських систем в умовах давніх східних та античних типів суспільства та культури.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
2/2	Філософія Середньовіччя і Відродження.	Знати особливості середньовічного та ренесансного типів філософування, механізми взаємодії між ними та їх впливу на світові культурні, економічні, релігійні процеси.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
2/2	Філософія Нового часу.	Знати засади формування філософії та науки в добу Нового часу, визначальні риси і проблеми напрямів філософії цієї доби, специфіки їх функціонування в різних регіонах Європи. Розуміти внесок філософії доби Просвітництва в систематизацію та поширення філософських знань.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
2/2	Німецька класична філософія.	Знати засади та джерела формування даної філософської системи, базові поняття і категорії філософії, запропоновані її представниками (І. Кант, Й. Фіхте, Ф. Шеллінг, Г.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в

		Гегель), вміти пояснити конструктивну та деструктивну їхню роль в філософських, наукових та суспільно-політичних процесах XIX-XX ст.	групі.
2/2	Онтологія (філософське вчення про буття).	Знання специфіки загальнонаукового та філософського осмислення буття, сутності основних форм буття та особливості їхнього функціонування в певних просторово-часових умовах.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
2/2	Гносеологія (теорія наукового пізнання).	Знання та розуміння сутності знання і пізнання та їх співвідношення між собою. Знайомство з методикою та методологією побудови і використання різних моделей пізнання, критеріїв визначення істинності знань, особливостей побудови наукового пізнання та істинності наукового знання, сильних та слабких сторін провідних теоретичних та емпіричних методів наукового пізнання.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
0/2	Проблема свідомості і цінностей у філософії.	Знання специфіки уявлень про природу свідомості та цінностей в різні історичні епохи. Вміти пояснити принципи, форми, структуру та методи побудови свідомості, охарактеризувати співвідношення і взаємозв'язок свідомості та мови. Розкриття природи функціонування цінностей, механізмів формування різних типів ціннісних орієнтацій.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
0/2	Соціальна філософія.	Знання принципів та механізмів вивчення соціального у філософії, суспільних цілей, ідеалів, соціальних процесів. Вміння аналізувати природу різних типів суспільств та засади їхнього філософського осмислення.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
0/2	Суспільство: сутність і особливості пізнання.	Знати засади, сутність побудови суспільства, особливості виникнення та розвитку нації і суспільства на різних етапах функціонування держави та суспільства: реформ,	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в

		демократизації, застою та повернення до консервативних форм життєдіяльності. Розуміння механізмів становлення нового в суспільстві та шляхів досягнення його носіями поставлених цілей. Вміти пояснити специфіку філософського та соціологічного пізнання суспільства.	групі.
0/2	Філософська антропологія.	Знати засади, механізми та форми формування людини, індивіда, індивідуальності та особистості людини, сильні та слабкі сторони концепцій антропогенезу людини. Вміння послуговуватись напрацюваннями різних методологічних підходів щодо побудови сенсу життя людини для власної самореалізації в вітчизняному суспільстві і державі.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
0/2	Філософія Руси-України і козацько-гетьманської доби	Знати підстави та механізми становлення і розвитку філософської думки в зазначені періоди. Розуміти шляхи становлення якісно нової філософії в XVII-XVIII ст., котра переросла в самостійну сферу теоретичної діяльності, відповідної надбаням західноєвропейської філософської традиції, гуманістичний характер філософських пошуків Г.С. Сковороди, котрі мають життєву силу і значення для вітчизняного модерну та сьогодення.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
0/2	Модерна філософія України.	Знати методику та методологію становлення просвітницької та романтичної філософії в Україні. Розуміти витоки та шляхи формування фахової філософії і її різновидів.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.
0/2	Діаспорна і сучасна філософія України.	Знати та вміти пояснити специфіку функціонування і розвитку філософського знання в радянській Україні, емігрантському середовищі та в умовах становлення незалежної Української держави та її впливу	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.

		на обґрунтування засад побудови сучасних української нації та громадянського суспільства.	
0/2	Релігійна філософія як складова духовної культури.	Знати сутнісні риси та проблемну сферу пошуків релігійної філософії. Вміти розкрити суть підходів до пояснення природи релігії, спільні та відмінні риси осмислення буття Бога в філософській та релігійній інтерпретації. Володіння знаннями про атрибутивні ознаки, основні елементи та структуру релігії.	Доповіді, повідомлення, реферати, вирішення конкретних пошукових завдань індивідуально та в групі.

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності

СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.

СК2. Здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу.

Програмні результати навчання

P1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.

P12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

P15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

P18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

Літературні джерела

Базові

1. Петрушенко В. Філософія: Навчальний посібник: 1 частина: Світова філософія, фундаментальні проблеми філософії; 2 частина: Релігієзнавство, етика та естетика, логіка. Львів: Новий світ-2000, 2011. 647 с.
2. Причепій Є., Черній А., Чекаль Л. Філософія: Підручник. Вид. 3-є, стереотипне. Київ: Академвидав, 2009. 592 с.
3. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи : навч. посібник за ред. Г. І. Волинки. Київ : Каравела, 2009. 368 с.
4. Андрущенко В., Волинка Г., Мозгова Н. Філософія: Природа, проблематика, класичні розділи: Хрестоматія. Навчальний посібник. За ред. Г. Волинки. Київ: Каравела, 2012. 464 с.
5. Волинка Г. Філософія: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2011. 368с.
6. Надольний І. Філософія: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2011. 455 с.
7. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу. Навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 640 с.
8. Філософія. Хрестоматія (від витоків до сьогодення): Навчальний посібник. За ред. Л. Губерського. Київ: Кондор, 2012. 621 с.
9. Щерба С. Філософія: Підручник. Видання 5-є. Київ: Кондор, 2011. 548 с.
10. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл.. за ред. Л.В. Губерського.. Харків: Фоліо, 2013. 509 с.

Допоміжні

1. Бебик В. М. Тисячолітня Україна: доісторичні цивілізації та глобальні релігійно-політичні доктрини : навч.-метод. посібник. Київ ; Ужгород, 2012. 280 с.
2. Бегей І. І. Юліан Бачинський: соціал-демократ і державник. К.иїв: Основні цінності, 2001.
3. Гелей С. Д. Василь Кучабський: від національної ідеї до державності. Українська консервативна політична думка першої половини ХХ ст. та її вклад в історичну науку. Львів : Вид-во «Коопосвіта» Львівської комерційної академії, 1998. 531 с.
4. Донцов Д. Твори. Львів : Кальварія, 2001. Т. 1 : Геополітичні та ідеологічні праці.
5. Зелена О. Суспільно-політичні погляди Осипа Назарука. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2010. 174 с.
6. Касьян В. І. Філософія: відповіді на питання екзаменаційних білетів : навч. посібник. Київ : Знання, 2008. 347 с.
7. Кремень В., Ільїн В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник. Київ: Книга, 2005. 528 с.
8. Лисий В. Діалектика : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 480 с.
9. Орлик П. Конституція, маніфести та літературна спадщина. Київ : МАУП, 2006.
10. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу. Хрестоматія. Львів: видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 538 с.
11. Попович М. Червоне століття. Київ : АртЕК, 2007. 888 с.
12. Скринник М. А. Наративні практики української ідентичності: доба Романтизму : монографія. Львів : Каменяр, 2007. 367 с.
13. Філософія. Хрестоматія (від витоків до сьогодення): Навчальний посібник. За ред. Л. Губерського. Київ: Кондор, 2012. 621 с.
14. Черній А. Філософія: Навчальний посібник для самостійної роботи. Київ: Кондор, 2011. 392 с.
15. Філософська думка західної української діаспори ХХ ст.: ідеї та постаті. Київ: Наукова думка, 2018.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Бібліотечно-інформаційні ресурси — книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 274-43-72.
- Львівська обласна наукова бібліотека, проспект Шевченка, 13; тел. 274-02-26.
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 272-05-81.

Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

- <http://pidruchniki.ws/filosofiya/>
- <http://ukrkniga.org.ua/>
- <http://textbooks.net.ua/content/category/39/72/45/>
- <http://westudents.com.ua/predmet/34-f%D1%96losof%D1%96ya.html>
- <https://stud.com.ua/filosofiya/>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином: поточний контроль оцінюється в 100 балів, та складається із двох модулів по 50 балів кожен. В суму балів кожного модуля входять бали за підготовку, виконання та захисту індивідуальних та колективних завдань з 12 тем по 7 балів за 2 тем та 8 балів.

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Тематика та методичні рекомендації до проведення занять;
- 4) Завдання для підсумкової роботи, питання на іспит;
- 5) Електронне навчання у віртуальному навчальному середовищі ЛНУП (<https://moodle.lnup.edu.ua/>).